

Hvorfor nei til EF?

September 1972

Lokalavis for Ullern, Røa og Ris
17 fra strøket begrunner
sitt standpunkt

Tegning av Chrix Dahl.

Karsten Berner, siviling., Røa.

Myndighetene gir oss propaganda og ikke opplysninger

På lederplass skriver Aftenposten 24. juli at «den organiserte EF-motstand i Norge like til denne dag har kunnet innkassere en betydelig suksess med sine like løgnaktige som meningsløse påstander» og videre — at ekstremister plutselig nyder større troverdighet enn våre fremste EF-politikere.

Vi vil tilføye: «Dette til tross for at tilhengerne har hele statsapparatet, ca. 80 prosent av pressen og ca. 90 prosent av bevilgningene på sin side».

At opinionen har gått sin egen vei så stikk i strid med forventningene, burde vekke til ettertanke.

Kanskje folk reagerer mot å få propaganda istedenfor opplysninger fra myndighetene. Kanskje fler og fler har lagt merke til at etter at EF-medlemskap nu har vært aktuelt i 10 år, så foreligger der f.eks. ingen beregninger over hva in-

dustrien, sett under ett, vil tape og tjene på medlemskap.

Folkebevegelsen har i Motmeldingen lagt frem noe av det alt for sparsomme tallmateriale som foreligger om industrien. Kanskje folk har oppfattet, at med 80 prosent av pressen mot seg tar ikke Folkebevegelsen sjanse på å fremlegge tall som ikke står for kritikk.

Når halvparten av det norske folk har dannet seg sitt eget syn i strid med hva flertallet av politikerne mener og når det ikke lenger er overensstemmelse mellom Storting og folk, så skyldes det at den opplysningspolitikk som er drevet, har gitt folket en vel begrunnet mistillit til myndighetene.

Aase Kolstad, husmor, Røa.

Det er sant og visst at vi lever i en dyrtid. En husmor blir ganske mismodig over det småtteri hun får igjen for en 100-lapp hos kjøpmannen. At prisene ligger enda høyere i EF er kanskje ingen særlig trøst?

Men tross alt er det ett betryggende forhold ved våre varekjøp: Vi har en ankeinstans i bakhånden, et solid Forbrukerråd som vi kan klage til om en vare ikke holder det leveran-

døren lover. Og Forbrukerrådet er i en rivende utviklingsperiode med store utbyggingsplaner. I det hele en beskyttelse som forbrukerne innenfor EF må savne. I løpet av 10 år har man enda ikke klart å bygge opp en forbrukerorganisasjon. Av 6000 funksjonærer i Bryssel var 6 satt til å stille med forbrukersaker!

Den franske representanten for forbrukersaker la ned sitt verv i protest, det var altfor tydelig at handel og omsetning var basert på profitt, og at forbrukernes behov for beskyttelse ble neglisjert.

— Et moment til ettertanke for oss husmødre som mer enn noen føler presset av den dyrtid vi lever i —.

Kari Skrede, forsker, cand. oecon.,

Jeg vil stemme nei til norsk medlemskap i EF — fordi norsk medlemskap vil gi oss mindre mulighet enn i dag til å influere på utformingen av vårt eget samfunn ved at styringsretten på vesentlige områder i den økonomiske politikk overføres fra Norge til besluttsende organ i Fellesskapet — og fordi grunnlaget for den økonomiske politikk på Fellesskapsplan er ba-

sert på Romatraktatens målsetting om størst mulig vekst og ressursutnyttig for området som helhet. Dette er etter min mening et så snevert utgangspunkt både i målsetting og i geografisk omfang at det på ingen måte kan rettferdiggjøre tilslutning fra Norge og overføring av besluttsende myndighet.

Stella Woxen, lektor, Husebygrenda.

I lang tid har det nå regnet ned over oss vanlige mennesker med opplysnings- og propagandamateriale for og mot EEC/EF; presse, radio og TV har holdt oss i ånde med stoff som jeg ofte har funnet svært interessant. Politisk sett har dette vært en levende tid. Men det står ikke til å nekte at etterhånden er det blitt en hel del flisespikkeri om detaljspørsmål, slik at en har litt vanskelig for og se skogen for bare trær. Skogen her er selve Roma-traktaten med sitt formål: økt velstand, med sitt krav om begrenning av nasjonal suverenitet, med sitt forbud mot oppsigelse av traktaten. Og dette gjort for å styrke en blokk av stater som alt tilhører de 15 prosent av jordas folk som i dag rår over 85 prosent av dens ressurser! Her må man tenke mer globalt.

Det som utvilsomt på kortere sikt kan gi oss økonomiske fordeler (for jeg tror nok vi har hatt flinke folk i Brüssel) kan vise seg i et langre spann av tid å gå på tvers av en verdensomspennende utvikling av velstand for alle verdens folk. Til syvende og sist er vi alle i en båt! Det nytter lite at noen slår seg sammen om én åre og nror, vi må sørge for jevn fart, for hele båten. Til et regionalt samarbeid av typen EF sier jeg NEI! Vi har FN!

Ida Andnes, husmor, cand. jur., Bestum, Ullern.

Romatraktaten passer ikke for norske forhold. Norges beliggenhet og klima er så vidt forskjellig fra de andre EF lands, at samarbeidet i Bryssel må bli altfor tungrodd og kostbart for oss. Formålsparagrafene liker jeg heller ikke. Nødvarelsene fra økologene har fått meg til å reagere sterkt. Trivsel og velbefinnende her i landet må vi arbeide og slite for på helt selvstendig grunnlag.

Vår sikkerhet og trygghet, som volder meg mest hodebry i EF-spørsmålet, må fortsatt bygges på internasjonalt samarbeid, i likhet med det gode samarbeid vi allerede har på kultur- og forskningsfronten.

Vi er ikke alene

De fleste av oss lar våre meninger forme av de nærmeste omgivelser – familie, nabolag, slekt og venner. «De andre», de som mener noe annet, hører hjemme andre steder, i strøk vi ikke ferdes, i aviser vi ikke leser, blant mennesker vi aldri møter. Vi nordmenn danner grupper også ved våre meninger. «Si meg hvor du bor, og jeg skal si deg hva du tror,» kunne være et dekkende ordspråk.

EF-saken har delt folket, og langt på vei følger gruppene av meninger klare trekk i landets geografi. Opinionsmålingene viser at tilhengerne står sterkest i Oslo-området, og særlig vest for Nydalen, mens enkelte kommuner i Nord-Norge tar henimot enstemmig avstand fra tanken om å melde Norge inn i EF.

Men dette gjelder bare i hovedtrekk. Virkeligheten er mer sammensatt. Det fikk vi merke, vi i Folkebevegelsens lokale utvalg, da vi tok fatt på arbeidet her i strøket for 1½ år siden. Den delen av Oslo-området hvor vi bor, er jo kjent som et Ja til EF-strøk. I virkeligheten bor det mange motstandere her. Flere hundre av dem meldte seg til Folkebevegelsen som medlemmer. Mange andre har vist sympati etter hvert som vi traff dem gjennom vårt arbeid med å dele ut brosjyrer og aviser og innkalle til debattmøter om EF. Den 25. september blir det ikke så få som i valgets avlukke kommer til å legge «Nei» i konvolutten.

Hva beveger mennesker på denne kanten av byen til å si nei til norsk medlemskap? Vi bor jo ikke i noe utkantstrøk. Melkesubsidier og fiskerigarantier angår direkte de færreste av oss. Det er heller ikke så mange som har sin økonomi knyttet til arbeidsplasser som er truet av strukturrasjonalisering i industrien.

Kanskje svaret er dette: Vi synes *usikkerheten* rundt EF er en høy pris å betale for livsformer og verdier vi ser som våre egne. Det er som en av de mange intervjuede i denne avisen sier: Roma-traktaten passer ikke for norske forhold!

Er dette isolasjonisme? Langt i fra. Vi er mange, vi som mener dette, tilsammen halve folket. Vi vet at å stå utenfor EF ikke er det samme som å isolere landet vårt. Er vi kanskje for isolerte i dag, for lite berørt av påvirkning utenfra? Vinner vårt syn, vil vi dessuten gå samme vei som Sverige, Finland og antakelig også Danmark. Er det isolasjonisme?

Er det å stanse en utvikling fra krig mot fred i Europa? Alle er lettet over at de gamle arvefiendene Tyskland og Frankrike lever i fred og samarbeid. Men ingen tror vel at krigsfare i Europa øker ved at Norge får en handelsavtale i stedet for medlemskap i EF!

Er det å si nei til økonomisk oppgang og økt vekst? Det er stort sett faglig enighet blant landets økonomer om at Norge vil kunne oppnå samme vekst utenfor som innenfor EF, om vi skulle ønske det. Men høy vekst-takt står i fare for å måtte betales med avfolkning av bygder og kyststrøk, med økt urbanisering, press og strukturrasjonalisering. Kanskje vi vil foretrekke å velge en noe lavere vekst? Innenfor EF har vi intet valg. Medlemskap betyr å avgi en del av mulighetene til å styre landet til Kommissjonen i Bryssel.

I kampens hete kvesses standpunktene til. Vi kjenner det, fra begge sider. Kyndige mennesker har klargjort hva de mener, og ofte står deres meninger steilt mot hverandre. Under denne kryssilden av motsatte oppfatninger har EF-spørsmålet for mange ført til en alvorlig gjennomtenking av de verdier de ønsker at samfunnet skal utvikle seg etter. Den eneste måten å komme fram til et svar, er å tenke selv.

Det er mange, uansett bosted og nære omgivelser, som har kommet til at tendensene i Fellesmarkedet, i Roma-traktaten og i EF-landene ikke passer med de verdiene vi har prøvet oss fram til i dette landet.

Det er mange, også i våre strøk, som har vist dette ved å undertegne oppropet i denne avisen. Enda mange flere vil vise det ved å stemme nei den 25. september.

Egil Borg, psykiater, sosiallege, Holmen:

Om økonomisk vekst

«...Det ville være risikabelt å gå inn i et EEC-samarbeid med den mangel på politisk styring som vi har i dag. En forutsetning for å kunne hevde seg i et samarbeid av denne typen er en vesentlig sterkere samfunnsstyring enn den vi nå har i Norge.»

Per Kleppe — på konferansen «En ny sosialpolitikk» høsten 1970 (dvs. før han ble handelsminister).

Det er fra sakkyndig hold trukket i tvil at medlemskap i EF vil gi økt økonomisk vekst i Norge. Men viktige kretser innen næringsliv og fagbevegelse bruker til stadighet muligheten for økt økonomisk vekst som argument for tilslutning. Derfor er det viktig å drøfte dette punkt.

Godtar vi argumentet at tilslutning gir sterkere «vekst», er det viktig å undersøke om økonomisk «vekst» har skadevirkninger. Kanskje kan vi lære av den økonomisk «vekst» som allerede har funnet sted?: Distriktene tappes for unge, sterke, friske og velbegavede mennesker. De gjenværende er ofte eldre, fattige, sykelige eller funksjonshemmede. De får det tungt. Miljøet blir fattig på menneskelige ressurser og utviklingsmuligheter.

I byer og «vekstsentra» skaper vi utrivelige miljøer: Mangel på lekeplasser, på tilbud til ungdommene, på rekreative muligheter for de voksne, sterke

krav til omstilling og «tilpassning» som gjør mange nervøse. Våre mange pendlere er i større grad enn andre utsatt for nervøse lidelser.

Kravet om effektivitet og konkurransevne truer mange arbeidstakere: De har for dårlig helse, kan ikke omstille seg fort nok til nye metoder, eller de er ikke følelsesmessig stabile nok. Rasjonalisering og automatisasjon fører også til at ikke minst litt eldre arbeidstakere overflødiggjøres.

Tegning av Nils Aas.

Vi har et stadig stigende forbruk av angst og spenningsdempende midler. Vi har et økende alkoholforbruk. Vi har fått et marked for avhengighetsskapende stoffer blant ungdommer,

stoffer som tidligere var ukjent her. Vår økende rikdom har sammenheng med en dyptgripende strukturrendring som har gjort vårt samfunn til et sykdomsskapende samfunn på en annen måte enn før. De tall som skal bevise «veksten», må holdes opp mot et sterkt stigende sosialbudsjett (som noen har den freidighet å si vi ikke har råd til å betale), mot kravet om stadig flere behandlingsplasser for nervøse barn, ungdommer og voksne, mot et økende forbruk av alkohol og farlige medisiner. «Veksten» og «vekstens» skadevirkninger må ses i sammenheng. Derfor vedkommer disse spørsmål oss alle. Den samfunnsmessige styring må bli langt sterkere. Der er en gryende forståelse for disse forhold i Norge, med forhåpentlig bedre planlegging som resultat. Roma-traktatens artikkel 2 fastslår at økonomisk vekst er EF's målsetting. Skadevirkningene og det de koster i penger og i ikke målbar menneskelig ulykke, står det unektelig mindre om.

Kravet om økonomisk vekst er et argument mot medlemskap. La oss gjøre hva vi kan for å bevare råderetten over vårt område og våre ressurser, til beste for oss alle.

Trygve Bull, Husebygrenda:

Hvorfor jeg ikke vil ha Norge inn i „Felleskapet“

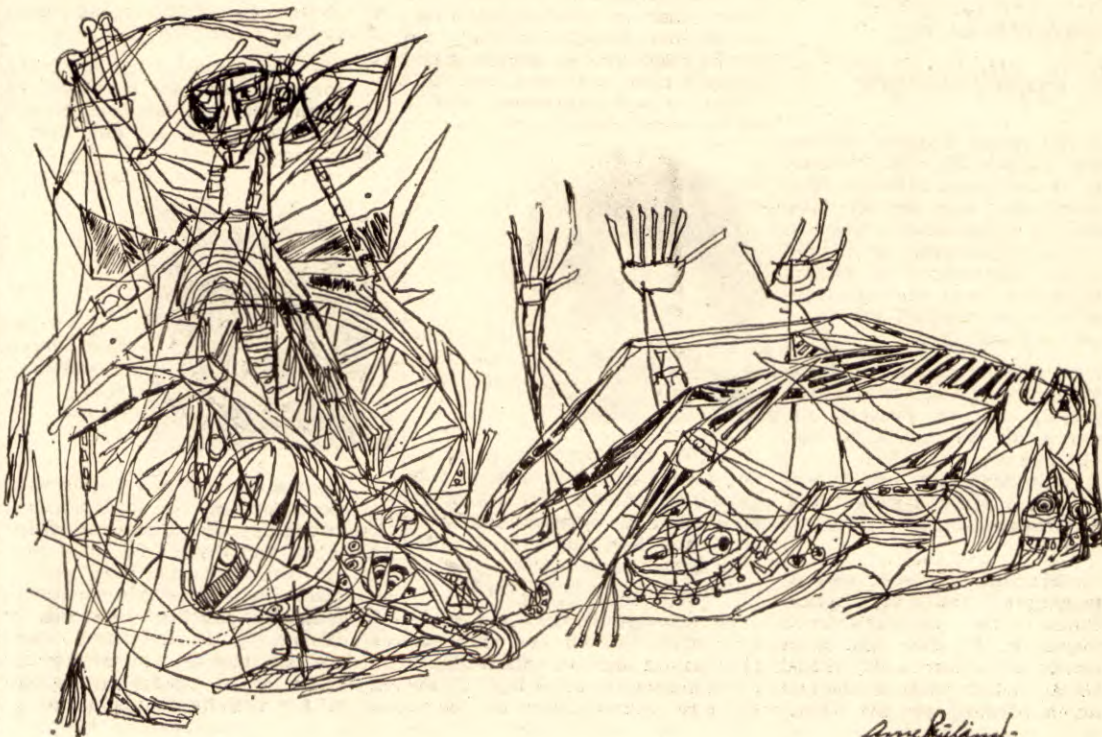
funnet sin løsning gjennom en politisk prosess innen landet selv, hvor man etter hvert har lært seg til å sørge for at hensyn blir tatt til alle viktige grupper. Vi har på vårt eget grunnlag funnet fram til «working compromises» som i alle fall så noenlunde og inntil videre har kunnet godtas av alle.

Den store fare hvis vi går inn, er at de grupper som alt på forhånd har størst økonomisk og sosial og prestisjemessig makt i landet selv, vil komme til å falle for fristelsen til å unngå kompromisset med sine landsmenn ved å støtte seg til de langt mektigere krefter som er deres meningsfeller i andre land, og som dominerer enda langt mer enn de selv har kunnet gjøre her hjemme.

Vi vil kunne få en gjentagelse — bare under langt farligere

vilkår — av det vi opplevde i den sammenligningsvis nokså uskyldige union med Sverige. Den overklasse vi hadde arvet fra dansketiden, fikk et ekstra forlenget liv da den i forrige århundrede gjennom kongemakten kunne støtte seg på det langt sterkere svenske aristokrati. En farlig nasjonal krise ble den gang bare løst på fredelig vis, fordi Sverige akkurat i 80-årene, da den ble akutt, hadde en riksdag og en regjering som øvet en bremsende innflytelse på kongemakten og på de reaksjonære krefter i begge land. 20 år etter ble unionen oppløst.

Hvor sannsynlig er det at det i Felleskapet vil være krefter ved roret som vil vise større forståelse for utkantdistriktene i et land som selv er et utkantland, enn våre egne sentrale toppfolk vil gjøre?

Amekilind

Ny union?

av Arne Næss, Vettakollen

Økonomiske og kulturelle avtaler er oppsigbare. Vi må i tiden som kommer innstille oss på økt internasjonalt samarbeid. Fullt medlemskap i EF betyr oppgåen i en union, definitivt. Romatraktaten er uopp-sigelig. Det fremheves av dets ledere at tanken på å tre ut bare kan ha teoretisk interesse, siden de utallige økonomiske og andre bånd som følger av de økonomiske, vil snart gjøre det praktisk umulig. De fremhever også at det ikke vil komme på tale å gjøre unionen løsere. Tvert om viser det seg at de økonomiske målsettinger er vanskelige å nå uten sterkere «harmonisering» og «integring». Dette betyr i praksis ensretting, superstaten alle internasjonale frykter. Maktfordelingen vil etterhvert ventelig bero mer på folketall og samlede ressurser enn på nasjonal suverenitet. Norge står da svakt, vår styrke ligger i vår selvsten-

dighet og vår livskraftige, varierte økonomi.

Det er intet i den økonomiske situasjon som gir grunn til panikk utenfor EF. Sosialøkonomer av verdensry har dette syn. De ser nemlig på Norges økonomi under ett. Næringslivets menn er rimeligvis for EF siden Romatraktaten i alt vesentlig er et forsøk på å få vesteuropeisk privat næringsliv like konkurransedyktig på verdensmarkedet som USA's og Japan's. Dette er imidlertid idag uvesentlig i forhold til forsøkene på å løse trivsel og helseproblemer. Disse synes å øke vesentlig ved ytterligere sentralisering, rasjonalisering og arbeidermobilitet. Fra trivsel og helsesynspunkt står Norge sterkt nettopp ved relativ isolasjon. Dette, sammen med økologiske synspunkter, utpeker desentralisering og nedtrapping av jaget etter høyere materiell levestandard som fremtidens vei.

Store land foretrekker regionale fremfor globale avtaler siden de ikke kan dominere de siste. De små lands interesser ligger i utbyggingen nettopp av de globale, de ekte internasjonale sammenslutninger. EF er mer en rikmannsklubb enn en internasjonal sammenslutning, og dens økonomiske vekstpolitikk går strakt mot en av tidens store målsettinger: Å redusere avstanden mellom industrielt underutviklede og industrielt overutviklede land.

EF fører arbeidsdelingsprinsippet videre: Det som produse-

res skal produseres der hvor det kan produseres lettest. Dette er trivselsmessig uholdbart, siden vi foretrekker et variert arbeidsliv i store deler av landet og ikke skyr-inntektsoverføringer fra én gruppe til en annen. (Selv er jeg som lite produktiv faktor blitt «subsidiert» med over en million kroner.)

Videre favoriserer EF sterkt masseproduksjonen som jo utvilsomt gir billigere produkter. Men vi trenger et mangfold av ting som gir uttrykk for ulik smak og bakgrunn. Lokalsamfunnet er det eneste samfunn! Vi trenger det lille som er igjen av «skapende virksomhet på det individuelle plan. Vi må redusere «produksjonen» av tapere.

Også innen EF vil man vel etterhvert finne frem til en politisk holdning som er filosofisk holdbar, men siktepunktet er inntil videre det motsatte. Å hegne om de livsverdier vi nyter godt av i Norge blir vesentlig vanskeligere i en union som etter alt å dømme blir tettere enn unionen med Sverige.

Clara Ottesen, cand. oec. tidl. form. Norsk Kvinnesaksforening, Ullern.

Norge er, når det gjelder kvinnes likestilling, kommet forholdsvis langt. Mye er igjen å gjøre, men vi er i hvert fall inne i en heldig utvikling. Jeg tror ikke at en norsk tilslutning til EF ville bety en forandring i vår situasjon i dag. Men medlemskap vil kunne virke stagnerende på utviklingen hos oss, og i det lange løp gi oss en dårligere stilling. Verken EF-landene eller Norge har greid å realisere likelønn for menn og kvinner. Men vi er kommet lenger, og vi vil komme raskere fram om vi står på egne ben. Dette, sammen med at jeg tror den økonomiske utviklingen i det hele tatt vil bli gunstigere utenfor enn innenfor, gjør at jeg vil stemme nei den 25. september.

Steinerskolen:

at dette i en vesentlig grad skal foregå ved industrialisering, parallelt med at bøndene skal pensjoneres i 50-årsalderen, kommer det klart frem at alvorlig i en økokatastrofe ikke er forstått innen EF.

At Norge skal gå inn i denne unionen som skal tale med en stemme, og så klart har gitt uttrykk for at unionen har til hensikt å gjøre seg til en sterk økonomisk industrimakt, virker absurd.

Det er uhorrt at Det Norske Arbeiderparti nå har forandret folkeavstemningen fra å være et råd fra folket, til å være et ultimatum. Det er tvangsforsstillinger hos de som sitter med makten som får dem til å gå til dette skritt.

Herman Løvenskiold,

Vinteren 71-72, undersøkte amerikanske marinbiologer planktonbestanden ved Grønland. Resultatet var at man fant en planktonbestand som var så infisert med giftstoffer fra industrien, at den antas ikke å være forplantningsdyktig, og at de dyr som kommer inn i ernæringskjeden fra dette plankton, også kommer til å bli sterile. Når vi kjenner til at ca. 80 prosent av fotosyntesen foregår i havet, og at planktonet derfor er hovedkilden for oksygenet i atmosfæren, blir dette en meget allarmende opplysning.

Hva har dette med EF å gjøre?

Jo, når vi vet at planene for den franske økonomien går ut på å øke nasjonalproduktet med 100 prosent fra 1970 til -80, og

FRA DET STORE FELLESKAPET: JATIL EUROPA NEI TIL SIGØYNERE

Erik Pierstorff:

Ja til Europa er Nei til EF

blitt godt hjulpet til mitt standpunkt av de 1200 som satte sitt navn i avisen i egenskap av motstandsmenn under påstanden om at EF er en videreføring av det vi sloss for under krigen — en smakløshet som får visse NEI-tilhengeres ruteknusing til å fortone seg som tilgivelige guttestreker.

I seg selv er det selvfølgelig en utilstrekkelig motivering for å stemme NEI; men når JA-tilhengerne (som de også har gjort) påberoper seg Winston Churchill, peker de på den grunnleggende svakhet ved sitt standpunkt: Den samlingstanke som EF springer ut av og som Roma-traktaten er et uttrykk for, har sine idémessige røtter i en helt annen tid. Den bygger på troen om å trygge sine grenser og innen disse la næringslivet blomstre til materiell velferd for alle. Den mente man kunne sette likhetstegn mellom levestandard og livskvalitet.

Og da er de store enheter selvfølgelig økonomisk mer slagkraftig.

Det vi nå har sett av denne utviklingen, har fått oss til å tvile. En annen generasjon har fått andre idéer og idealer, som bedre fremmes gjennom mindre enheter der avstanden mellom de styrende og de styrte er mindre og ansvarsforholdene overskueligere. Derfor må utviklingen mot et mer sentralstyrt Europa der viktige beslutninger så lett kan unndras demokratisk kontroll, fortone seg som et tilbakeskritt og ikke noe som er i pakt med fremtiden.

Ennå finnes et Europa med et mangfold av røster innen en enhetlig kultur-sfære — et utblikk mot verden forankret i det lokale. Det er dette vi må bevare, for det kan vi bygge videre på — ikke på en halv-imitasjon av USA.

Derfor mitt NEI til EF. Det er et «ja» til Europa.

Tegning av Finn Faaborg.

Gunnar Stålsett, gen.sekr. i Mellom-kirkelig Råd for Den Norske Kirke, Røa.

Et medlemskap i EF betyr et avgjørende brudd med vår nåværende status i forhold til de fattige land i verden. EF's formål er å fremme maksimal økonomisk vekst i medlemslandene. Forsåvidt som det tjener dette siktemål kan EF også inngå forskjellige former for avtaler med utviklingslandene. Men disse land kan aldri bli medlemmer. De skal være midler til en stadig større økonomisk vekst i land som allerede hører til de rikeste i verden. Dette er en ny form for kolonialisme. Den fortsetter Frankrikes, Tysklands, Italias, Nederlands, Belgias og Englands kolonihistorie.

Norge har ikke vært en kolonimakt som har utbyttet andre folk. Derfor har Norge fremdeles en fremtredende plass i den tredje verdens bevissthet

som et vern om menneskerett, likeverd mellom rasene, rettferdig fordeling av ressursene. Med et medlemskap i EF skifter vi parti. Istedenfor å stå på de undertrykte side gjør vi felles sak med de rike, og baserer vår egen fremgang på utbytting av de som er fattigere. Også suverenitetsspørsmålet hører hjemme her. Norge kan best føre videre sin holdning til den tredje verden ved å følge sin frie handelspolitikk og ikke behøve å få denne sanksjonert i Brussel.

Idag arbeider Norge i mer enn åtti internasjonale organisasjoner som fremmer internasjonalt samarbeid over landegrensen. I ingen av disse har vi måttet gi opp vår nasjonale suverenitet. I ingen av disse har vi måttet svikte den fattige del av verden.

Norges sikkerhet som nasjon er ivaretatt av vårt medlemskap i NATO. Som medlemmer av denne forsvarsallianse er vår tilknytning til vesten urokkelig. Dette medlemskap hindrer oss ikke i vår solidaritet med den tredje verden. Men et EF-medlemskap gir oss ikke større nasjonal sikkerhet, snarere tvertimot. Utenfor EF kan vårt land føre videre sin internasjonalt byggende politikk til beste for de fattige land i verden. Det er deres fremtid som avgjør verdens skjebne.

Appell til de 1.200.000 nordmenn som sier NEI til EF:

NÅ TRENGER FOLKEBEVEGELSEN DIN ØKONOMISKE HJELP

Send personlig bidrag til vår motinformasjon. Start innsamling på arbeidsplassen. Ta saken opp i klubber og foreninger. DET HASTER! Postgiro 20 86 69. Bankgiro 8200.01.36 065.

FOLKEBEVEGELSEN

Postb. 115, Sentrum, Oslo 1.

Erik Dammann jr.,
avd.sjef., Gråkammen:

Er det egentlig så vanskelig å ta standpunkt?

akseptere EF's formålsparagraf at vi forplikter oss til å fortsette en slik utvikling.

Likevel er ikke dette de viktigste blant de negative resultater av EF's målsetting. Det vesentligste er de konsekvenser den har for flertallet av klodens mennesker. Vi lever i en verden hvor et overveldende flertall opplever en nød vi knapt kan fatte. En eneste opplysning forteller tilstrekkelig om dette:

Hvis forholdene ikke forandres er 650 millioner barn — mer enn halvparten av alle små i verden — dømt til å dø før de når voksenalder. Løsningen av dette altoverskyggende problem krever to ting:

For det første at vi i de rike land slutter å forbruke en så stor del av verdens matvarer og andre ressurser at det ikke blir nok igjen til dem som sulter. Det finnes teoretikere som hevder at vi løser u-landenes problem ved å øke vårt eget forbruk, fordi det skaper produksjon og økonomisk overskudd til u-hjelp. Men det hjelper ikke med penger når vi har forbrukt det pengene skulle brukes til:

Hvis vi skulle unne den 3. verden et forbruk pr. person som på alle områder bare lå på 1/4 av vårt, ville alle kjente forekomster av tinn, bly, sink og kobber være uttømt på ca. 5 år, og jernet ville ikke vare lenge over århundreskiftet. På samme måte ville skikkelig ernæring til alle overstige verdens produksjonsevne med de muligheter vi får over i dag.

En minimums-standard for alle mennesker er altså umulig å oppnå hvis vi forlanger å beholde vårt sløseforbruk; — idet minste hvis det også skal bli noe igjen til våre etterkommere. Vi må m.a.o. venne oss til et lavere forbruk hvis vi bryr oss om andre enn oss selv. Det rimer dårlig med EF's krav til økt levestandard for oss som allerede fråter på de sultnes bekostning.

Men en løsning av verdens nødsproblem krever også noe annet: En ny innstilling. En vilje hos hver av oss til å bruke vår velstand til annet enn egen fordel. Det blir neppe lettere å utvikle i et fellesskap som baseres på konkurranse om størst mulig egen nytte og materiell forbruk.

Mange mennesker nøler med å ta standpunkt til EF fordi de synes de vet for lite. Etter min mening dreier det seg om et spørsmål som krever mindre av detaljkunnskap enn av helhetssyn. Spørsmålet er egentlig enkelt: Hvis jeg er enig i EF's formål, bør jeg stemme ja. Er jeg enig, må jeg stemme nei.

EF's formål fremgår av Romtraktatens artikkel 2 hvor det bl.a. heter at fellesskapet har til oppgave å fremme en uavbrutt, avbalansert vekst i den økonomiske virksomhet og «en stadig sterkere stigning i levestandarden...»

Jeg er personlig overbevist om at dette formål står i motsetning til det vi må gå inn for i årene fremover.

Hvorfor?

M.W.

Tegning av Aasa Widerberg

Økt økonomisk vekst og materiell levestandard betyr økt forbruk. Økt forbruk betyr økt interesse for materielle ting; altså en videreutvikling av det mote- og ting-hysteri som allerede er i ferd med å ødelegge vår sans for virkelige verdier. Dessuten krever det økt produksjon; altså økt innsats og effektivitet av den enkelte. Dermed stilles større krav i skoler og på arbeidsplasser, hvilket igjen betyr mere stress, mindre sinnsro, mindre tid til familielev og virkelig livsopplevelse — og flere tapere.

En slik målsetting og dens konsekvenser er riktignok ikke bare EF's problem. Hele den rike verden følger en lignende utvikling. Men det er bare ved å

Grete
Dahl Hoff,
humor.

Når jeg skal begrunne mitt nei til EF, er det først og fremst to punkter blant mange som jeg vil trekke frem som helt sentrale for meg.

1. Vårt parlamentariske system har sine feil, men det gir oss likevel muligheter til å skape et politisk kursskifte hvis vi merker at det bærer galt avsted.

Kommer vi inn i EF vil en rekke viktige ting som direkte angår vår hverdag og vårt nærmiljø bli avgjort i Bryssel, av organer som delvis er unndratt folkevalgt kontroll. Vi gir fra oss muligheten til å styre utviklingen i vårt eget samfunn, og den markante avstand det vil bli mellom dem som tar beslutningene og enkeltmenneskene som berøres av disse vil etter min mening ha en meget uheldig virkning på hele vårt politiske miljø.

2. Jeg kan ikke godta et system som går ut på at 10 av verdens rikeste land slutter seg sammen med det formål å bli enda rikere, på bekostning av de fattige og mindre utviklede land.

Tegning av Tonje Strøm Aas.

5. EF er noe annet og langt mer enn en organisasjon for å løse internasjonale problemer, som da også (f.eks. miljøproblemer) går helt på tvers av grensene mellom land innenfor og utenfor EF. Dets forhistorie, såvel som dets senere utvikling (jfr. f.eks. Haag-kommunikéet av 1969), viser med all ønskelig tydelighet, at siktemålet er en stadig mer integrert politisk union. I dette «fellesskap», som skal tjene de europeiske stormakter til å hevde sine posisjoner — noe de ikke lenger er i stand til hver for seg — vil de små nasjoner (formelt, og enda mer reelt) måtte spille statistens rolle.

6. Dette, ved siden av Fellesmarkedets klart proteksjonistiske karakter, for ikke å tale om dets u-landspolitikk, vil forsterke istedenfor å redusere misforholdet mellom rike og fattige land, og derved også øke spenningen i verden.

Gammel imperialists drøm.
Tegning av Franz Widerberg.

Reidar
Haanes,
gen.sekr.,
Makrell-
bekken.

Strukturrasjonalisering og kapitalkonsentrasjon vil nødvendigvis føre til vanskeligheter for utkantstrøk. Næringslivet søker alltid dit fortjenestemulighetene er størst — det kan det heller ikke bebreides for. Men konsekvensen av et norsk medlemskap i EF vil bli at Nord-Norge kan komme i samme situasjon som Sør-Italia og store deler av Sør-Frankrike.

Ved å stå utenfor EF kan vi ved hjelp av nasjonale og politiske tiltak forhindre fraflytting fra Nord-Norge og andre distrikter med svakt næringsgrunnlag. Dette forstår kanskje ikke alle Oslo-folk, men det er nettopp derfor motstanden mot EF er så overveldende i Nord-Norge og andre vanskeligstilte strøk. Og utviklingen kan bli like uheldig i typiske landbruksstrøk — ved medlemskap i EF. Vi vet jo ikke engang om vi kan stole på UD's oversettelser!

Velferdsutviklingen vil fortsette i noenlunde samme takt,

men et selvstyrt Norge kan sørge for en mer rettferdig fordeling av inntektene.

Vi gikk til kamp for nærdemokrati for bare noen få år siden. Alle partier fridde til velgerne med dette agnet. Nå slår de fleste politikerne til lyd for det stikk motsatte: et fjernstyrt Norge. Demokrati er noe langt mer enn ekspertvelde og byråkrati i Brussel.

Regjeringen, flertallet i Stortinget, de to største politiske partiene, LO og næringslivet har satt inn hele sitt organisasjonsapparat og nærmere 20 millioner i kampen for norsk medlemskap i EF. Dessuten er propagandaen i den overveldende del av norsk presse sterkt tendensiøs.

Det har vært en unfair kamp — der alle midler er blitt tatt i kamp mot Folkebevegelsen. Likevel er gallup-tallene meget oppmuntrende.

Nå blir også personen Trygve Bratteli lagt i vektskålen.

Jeg tror at Trygve Brattelis kabinettsspørsmål vil bli gjennomskuet av det norske folk. Det er kort og godt hard poker. Et parti med 74 representanter på Stortinget kan ikke si fra seg regjeringsansvaret. Det plikter å kjempe for sitt program — for sine løfter til velgerne.

Ved det avgjørende skille vil nok også «erindre» at det er et valg også i 1973!

Hjalmar Hegge, universitetslektor,
Slemdal:

Hvorfor jeg er EF-motstander

misk og politisk maktkonsentrasjon, og øket avstand mellom styrende og styrte, dvs. en undergravning av demokratiet.

3. En annen konsekvens av et slikt system er dets åpenbare miljøskadevirkninger, i form av øket press i tettområder og tilsvarende avfolkning av distrikter. EF's landbrukspolitikk, såvel som de norske forhandlingsprotokoller for jordbruk og fiske, bærer bud om i hvilken grad dette vil ramme nettopp vårt grigrendte land og uthule vår særegne norske livsform.

4. Dette system, — utledet av 50-årenes problemstillinger — såvel som den økonomisk-politiske praksis i EF idag, står i skrikende kontrast til den demerende erkjennelse av det moderne industrisamfunns rovdrift på ressurser og nedbrytning av menneskelige miljøer.

1. Det Europeiske Fellesskap (EF) representerer en klar utvikling mot et storsamfunn på linje med supermakten. Et slikt samfunn medfører uvegerlig forsterket sentralisering, byråkratisering og standardisering. Det rammer naturlig nok særlig de mindre grupper og minoriteter.

2. EF's økonomiske og politiske system (slik det er fastlagt i Roma-traktaten, Werner-planen osv.), med sine prinsipper om «fri kapitalbevegelse» etc., tilslukter en utvikling mot stadig større enheter. Dette innebærer en ytterligere økono-

Finn Carling, Smestad:
Stener for brød

spørsmål — fra sosialpolitikk til miljøvern. Det er troen på en symptomatisk behandling av sjelelig nød ved hjelp av materiell overflod, som hindrer oss i å beholde vårt humanistiske gangsyn.

Dersom Norge blir medlem av EF, vil vi ha tatt et langt skritt i retning av en enda mer markert materialisme enn den vi nå føler oss truet av. I en slik europeisk variant av USA vil Norge bli en ubetydelig provins helt behersket av den materialismen som preger de ledende stater dette fellesskapet, en materialisme som allerede nå virker skremmende og overveldende på oss.

Men kan vi da stå utenfor? spør tvileren. Det er som om man glemmer at EF ikke er den ganske verden, men bare en del av den, og at man heller burde spørre om hva vi vil komme til å stå utenfor, dersom Norge blir medlem av dette snevre fellesskapet. Det er verden man må forsøke å samle, ikke et lite materialistisk hjørne av den, dersom man skal kunne få en humanistisk, menneskeverdige løsning av de skjebnesvangre problemene menneskeheten står overfor.

Trenger De transport til stemmelokalet den 24. eller 25. september?

I stemmekretsene Bestum, Lilleaker, Smestad, ring:
55 91 71.

I stemmekretsene Huseby, Slemdal, Vindern, ring:
14 66 05.